

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA
UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 37 (2)

IZDAN 15. marta 1922

PATENTNI SPIS BR. 74

Juraj Zaninović, Trst.

Šupalj blok za gradjenje.

Prijava od 31. januara 1921.

Važi od 1. aprila 1921.

Najveći deo najboljih sistema, koji se danas upotrebljavaju pruža nam blokove najviše od 20—25 cm širine, koji dobro rešavaju problem štednje u prostoru i izolaciji; ali uprkos lepih teorijskih dokaza, ostavljaju graditelja u nedoumici u pogledu njihove stabilnosti. Ove su se opeke do sada pravile što je moguće više, da se tako uštede horizontalni sastavi i ostali troškovi. Posledica je toga, da s obzirom na malu širinu bloka i njegovu nesrazmernu visinu jedina horizontalna veza, površina na kojoj sve počiva, još slabija biva, jer su opeke šuplje.

Svaki će se praktični graditelj pitati pre nego što preuzme odgovornost za gradnju zida, na primer, od tri kata visine, na šupljim opekama od 20 cm, dali će takav zid biti u stanju da zameni jedan od 45 cm, od normalne pečene opeke — i to s obzirom na sile pritiska ili potiska, oscilaciju i t. d. — a da ne popuca i da tako učini iluzornim sva sredstva za izolaciju. On će se nadalje pitati, dali je moguće u takav zid uzidati prozor sa dvostrukim oknima i kopcima.

Lica koja se koriste sličnim sistemima naglašuju, da se šuplje opeke mogu sastaviti po dve, da se tako dobije veća širina, nu tim d ju samo zlu svedočbu praktičnosti njihovih sistema.

Blok je širok 27 cm. (vidi sl. 2.) a sa žbukom 30 cm, dug je 32.3 cm, i visok 11 cm. Zato je razmjer između širine i visine isti takav kao kod naše obične opeke, te je priznato da taj razmjer daje najbolju

površinu za ležanje. Širina od 30 cm pruža osim najvećeg efektivnog stabiliteta najveći otpor razlikama toplote, daje bolju podlogu drvenim i železnim gredama i onima od armironoga cementa (betona), te se u tom mjerilu širine mogu zidati potpuno pravilni prozori i vrata. Pravi se od betona, žbuke od cementa ili drugog materijala.

Blok se sastoji od dva različita dela, — od jednog što nosi težinu i koji se sastoji od tjelesa u obliku dvostrukoga slova T (sl. 4.)—i od drugoga dela koji izolira i koji se sastoji od 4 prostora za zrak A. B. C. C., (slika 2 i 3).

Vanjska ploština bloka, odeljena je od unutarnje pomoću prekida D (cl. 2 i 3) koji ne dozvoljava vlazi odnosno vodi atmosferskoj da se proširi do unutarnje ploštine.

Kod vertikalnog spoja gde se dve opeke sastavljaju, ne gubi se prednost i kontinuitet triju prostora za zrak pomoću nosa H i ureza H_1 i H_2 (slika 2 i 3) i prekida D.

Uklopce na vanjskim vertikalnim spojevima L-medju blokovima treba cementirati, sigurnosti radi.

Na vanjskoj ploštini ima blok brazde da žbuka bolje hvata, na unutarnjoj ploštini nisu potrebne, jer je ova bolje zaštićena.

Kako na unutarnjoj tako i na vanjskoj ploštini ima svaki blok po dve vodjice E E za ravnjanje i nošenje žbuke, slično onima od drva što ih upotrebljavaju zidari za žbuku i koje ovde netrebaju, jer se automatično kod zidanja stvaraju. Ove vodjice sa tro-

kutnim presekom u celoj visini bloka drže ploštinu žbuke gornjega bloka, tako da je isključeno da bi žbuka mogla otpasti od zida, i ako je zid izložen vetru i kiši.

Blok se ne maže žbukom kao obična opeka, nego se umoči u dosta tekuću žbuku od cementa najpre okomito a zatim vodoravno za $2\frac{1}{2}$ cm te se potom uzida.

Patentni zahtevi:

1. Šupalj blok sa 4 prostora za vazduh, napravljen od betona, žbuka od cementa ili drugog materijala, koji služi za gradnju

zgrada ili zidova, naznačen time što se sastoji iz jednog komada, koji dozvoljava izolaciju spoljne površine od unutarnje pomoću prekinuća D u trećem prostoru za vazduh i pomoću nosa H i ureza između H_1 i H_2 između prve i druge vazdušne komore a da se ne prekine kontinuitet prostora za vazduh i na njegovoj vertikalnoj spojnici.

2. Vojnice za ravnajne žbuke i nošenje iste na bloku po zahtevu pod 1) naznačene time što su iste na samom bloku i trougla su preseka.

